

Kontrola — novosti in problemi, ki v zvezi s tem nastajajo

Kontrolna služba na napake lahko le pokaže

O kontroli je v strokovnih revijah dosti napisanega. Kdor hoče lahko to prebere, vemo pa, da v Alpini to redko počne. Pisanje sicer ne bo zaleglo; tega je že zdavnaj dovolj ali preveč in bil bi že skrajni čas, da bi končno začeli delati drugače ali vsaj tako, da bi bili rezultati boljši. To je splošen jugoslovanski problem.

Storilnost pada, kvaliteta tudi, s tem tudi osebni dohodki, nezadovoljstvo pa narašča. To vidimo vsak dan na TV ali beremo v časopisu.

Kje je rešitev? Težko jo bo najti, toda dalj ko bomo čakali, težje bo. Ena od možnih rešitev je v večjih serijah. Če malo pobliže pogledamo to

varianto, vidimo, da bi laže planirali, nabavljali materiale, bili bi tudi kvalitetnejši, če vemo, da naša spremljajoča industrija ne sledi vedno svetovnega gibanja, tako v modi kot v kvaliteti. Ob večjih serijah bi stroški proizvodnje lahko bili manjši, kvaliteta bi se avtomatsko dvignila, zaslužki tudi, s tem pa tudi zadovoljstvo delavcev. Za vodilo naj povem primer iz sedmih držav Evrope, kjer je 4250 tovarnih čevljev z manj kot 50 zaposlenimi, 1350 pa je takih, ki imajo več kot 50 zaposlenih. Ti so se že davno dogovorili, kako se organizirati, da bodo zdržali hudo konkurenco, ki prihaja z Daljnega vzhoda. Kako reševati ta problem? Zaenkrat ni nobenega predloga. To pa je najslabša varianta; kjer so vsi za, pa ne vedo zakaj. V takih primerih ni napredka.

Mimogrede, še tale primer naših konkurentov. Preteklo leto je tovarna na Zahodu, ki je komaj malo večja od naše, investirala 10 milijonov nemških mark (DEM).

Kaj smo pa mi?

Pred kratkim smo videli v Informatorju spisek dragih strojev, ki še niso bili v proizvodnji, in dvomim če kdaj bodo.

Menim, da ni samo čevljev in c škart, ampak je nabava takih strojev še večji škart, da je uničevanje tekaških čevljev, katerih ni nihče naročil, tudi škart, da je vožnja tovornega avtomobila v tujino, ko je tam praznik, tudi škart, da ne skrbimo za kadre pravočasno, tudi škart itd. Toda mimo resnih problemov se gre molče, kot da jih ni.

Kar zadeva nabavo raznega reprodukcijskega materiala doma in v tujini še nekaj besed.

Kako je doma, sem že omenil, dodal bi še, kako je zunaj. En del kupujejo tujci, (Nadaljevanje na 2. strani)

NAŠ KOMENTAR

Za dvig kvalitete predlagamo:

— doseči večjo vlogo poizkusne proizvodnje

— pred novo proizvodnjo vnaprej opozoriti na možne napake

— kontrolna služba naj dosledno upošteva kriterije, v nejasnih primerih naj odloča komisija...

— vsako napako, na katero opozori kontrolna služba ali kdorkoli, je dolžan mojster ali vodja oddelka odpraviti ali obvestiti nadrejene

— če ni možno najti ustrezne rešitve, se odredi ustavitev proizvodnje, da se odpravi napaka

— izboljšali naj bi sistem nagrajevanja po kvaliteti — za proizvodnjo in strokovne službe

— dosledno naj bi spoštovali tehnološke predpise

— pri sestavi kolekcij upoštevati dejanske možnosti, kar zadeva materiale in sestavne dele

— prodajna politika naj bo usmerjena v zmanjšanje števila kupcev in kolekcij, da bi dosegli povečanje količin po artiklih

— nove načine dela pred uvedbo temeljito preizkusiti

— usposabljanje se za delo in se pravilno uvajati

— in končno — ne bomo se izgovarjali na napake drugih, ampak reševali probleme, za katere smo kot posamezniki zadolženi...

(Iz uvodne besede v razpravo, maja 1978).

P. S.

Komentar pravzaprav ni potreben. Uredništvo

Ali material ustreza, je prva misel na vhodni kontroli

Preden gre pošiljka na pot...

Vsem sodelavcem želimo prijeten dopust, čimveč sonca in dobre volje
Uredništvo

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Ob rob sklepom delavskih svetov

DELAJSKI SVETI SO SE SESTALI ŠELE PO REDAKCIJI ZADNJE IZDAJE NAŠEGA GLASILA, ZATO VAM PREDSTAVLJAMO LE DEL GRADIVA OSREDNJE TOČKE DNEVNEGA REDA, TO JE SPREMEMBA PLANA ZA LETO 1988.

V zadnjih mesecih je prišlo do sprememb zmogljivosti in prodajnih možnosti. Še posebna skrb je posvečena financiranju:

Glede na proizvodne kapacitete in prodajne možnosti bo v letu 1988 proizvedenih 2.044.000 parov obutve, kar je 3,4 % manj kot v letu 1987 in 9 % manj kot je bilo prvotno predvideno. 51 % proizvedene obutve bo izvoženo na Zahod, 25 % na Vzhod, 24 % obutve pa bo prodane na domačem tržišču.

Od izvoza na Zahod bomo po planu za leto 1988 iztržili USD 14.975.800.— in od izvoza na

Vzhod USD 10.597.583. Na domačem trgu bo znašala realizacija Tozd Proizvodnja 52.272 mio din. Skupaj z izvozom pa predstavlja to 105.286 mio din bruto realizacije TOZD Proizvodnja. Neto realizacija TOZD Proizvodnja (brez začasnega uvoza) pa bo znašala 94.024 mio din.

Planirana neto realizacija TOZD Prodaja je 51.186 mio din.

Rebalans plana finančnih tokov za leto 1988 je narejen ob predpostavki, da bo v letu 1988 prodanih 2.044.000 parov obutve. Kljub dokaj nizki rasti nivoja zadolženosti pa je naša zadolženost še vedno previsoka. Iz plana delitve celotnega prihodka je namreč razvidno, da v letu 1988 ne bomo (ob upoštevanju planirane proizvodnje realizacije in stroškov) mogli ustvariti dovolj sredstev za kakršnokoli akumulacijo.

A. K.

Konec junija so nas zopet obiskali detajlisti vodilnih športnih trgovin v ZRN, ki prodajajo našo športno obutev.

KONTROLNA SLUŽBA NA NAPAKE LAHKO LE POKAŽE

(Nadaljevanje s 1. strani)

katerega mi začasno uvozimo. Njim je na prvem mestu cena in samo cena. Kakšen je in kaj bomo mi lahko iz njega naredili pa je poglavje zase. Tu smo največkrat nemočni ali med dvema ognjema, do konca v negotovosti, ali bomo plačali penale, ker smo predelali preslab material. Drug problem je nabava za domači trg. V zadnjem letu imamo zelo slabe izkušnje. Ne vem ali dobavitelji delajo tako zato, ker smo na Balkanu; ali kaj je pravi vzrok. Podplati za tekaške čevlje so umazani in pre malo obrezani. PU podplati za sandale — barva migrira. Dobavitelj ne reagira niti ga ni blizu. Umetno usnje — od-

stopajo barve in debeline. Trakovi za sandale so umetni, umazani in zlepljeni skupaj, naravni pa raznih barv, pretisnjeni in prebarvani z neobstojno barvo. Vprašanje se ponuja samo: ali smo poskali tako slabe dobavitelje ali pa se norčujejo iz nas, čeprav smo plačali z lirami, katere lahko vnovčijo brez težav.

To je nekaj misli v premislek vsem, ki smo kakorkoli vključeni v delovni proces. Dodal bi še, da kontrolna služba napak sama ne more opraviti, ampak nanje lahko le pokaže in če pokaže pravočasno, da se lahko prepreči škoda, ki bi s tem nastala, je dosežen njen namen. Milan MOČNIK

Ko bomo vsi dobro opravili svoje delo

Sam namen kontrolne službe gotovo vsi dobro poznate, zato jo ni treba posebej predstavljati. Vsi skupaj se moramo zavdati, da na prezasičenem tržišču lahko prodamo le kakovit izdelek, še posebej v tujini, kamor izvažamo več kot 60 % proizvodnje; tu pa je tudi konkurenca vsak dan večja.

V naši tovarni je več kot 30 kontrolorjev, ki pa lahko na napake le kažejo in jih ugotavljajo, sami pa jih brez vseh, v procesu proizvodnje sodelujočih ljudi, ne morejo opraviti. In tu moramo začeti: kakšen model smo naredili, kakšen material smo kupili in kako ga bomo predelali. In ker vemo, da vse to vpliva na kvaliteto končnega izdelka, potem res ne moremo vedno le od končnih oddelkov zahtevati, da bo izdelek kakovit, kljub slabemu modelu, neprimernemu materialu, slabo izdelanim gornjim delom, slabi pripravi orodja, sekala idr. Ker smo imeli vedno težave s kvaliteto gornjih delov, ki nam jih izdelujejo kooperanti, smo to poskusili vsaj izboljšati — s kontrolorjem na terenu — zgornje dele nam izdelujejo namreč kar trije obrati: Novi Marof, Varaždin in Vinica. Stanje se počasi izboljšuje, še daleč pa smo od te-

ga, kar želimo in moramo doseči! Naj naštejemo samo nekaj problemov, ki nas pestijo iz dneva v dan: vhodna kontrola ugotovi, da je material prispel iz uvoza neustrezen pa ga vendar mora dati v predelavo, da oddelek ne stoji in da ne kasnimo z roki dobave. Iz slabega materiala je pač težko izdelati dober čevlj. Na posameznih operacijah imamo tako mi, kot kooperanti premalo kvalificiranih in premalo vestnih in prizadevnih delavcev, da bi dobro opravili svoje delo. Ker pa je šibak tudi strokovni kader in medfazna kontrola večkrat premalo pozorna, se kar naprej, tako na polizdelkih kot končnih izdelkih, pojavljajo napake, ki so nedopustne; in za vse te je kriv človek. Ob tem nam tudi tuji kupci povzročajo težave z nepopolnimi naročili in neustreznimi podatki; to pa povzroča probleme tako pri planiranju, kot v sami proizvodnji, vse to pa vpliva tudi na kakovost končnih izdelkov.

Naj končan s tem, da bomo ustrezno kvaliteto dosegli šele, ko bomo vsi in vsak na svojem delovnem mestu vestno in odgovorno opravili svoje delo.

Stane ČAR

Inovacije

BRZOJAVKA, BRZOJAVKA, BRZOJAVKA
VSEM DELAVCEM, VSEM DELAVCEM, VSEM

predlagaj kaj koristnega stop
komisija za inovacije čaka stop
čaka te tudi ustrezna nagrada stop
lep pozdrav stop
uredništvo čaka stop

KAKO USTVARJAMO

Uvajanje CAD-CAM dvodimenzionalnega sistema za detajliranje, inženiring, gradiranje modelov ter izračun površin in laserskega rezalnika

Ne delamo samo otoka avtomatizacije

Največja nevarnost pri uvajanju avtomatizacije bi bila stihija

Naj najprej še enkrat pojasnim, kaj kupujemo in kaj hočemo s tem doseči?

Kupujemo dvodimenzionalni (2D) CAD-CAM sistem ameriške firme MICRODYNAMICS, kjer je predvsem poudarjena CAD (računalniško podprto modeliranje) dejavnost, katere programska oprema obvladuje naslednje dejavnosti:

- dvodimenzionalni vnos osnovnega modela in podplatov
- detajliranje — razčlenjevanje na ekranu
- stopnjevanje po poljubnih dolžinah in širinah
- vnos posebnosti za gradiranje
- možnosti spreminjanja vseh elementov modela
- izrisovanje po kosih (gradiranih)
- izračun površin po večih metodah polaganja
- poročila o sestavnih delih, gradiranih, podatki o modelu, itd.

Vse te dejavnosti obravnavamo kot CAD in so geometrijska osnova (baza podatkov) za vse CAM (računalniško podprta proizvodnja) aktivnosti, ki jih krmlimo prav s temi podatki. V našem primeru je CAM samo la-

serski rezalnik, ki na podlagi podatkov o geometriji produkta (gradirano) izreže šablone za izdelavo sekalnih nožev in signiranje.

Uvajanje sistema naj bi časovno potekalo takole:

Štirinajstdnevni softverski trening v Münchnu smo že opravili; udeležili smo se ga štirje.

Temu bo v kratkem sledila postavitve sistema v Alpini.

Po inštaliranju je predvideno 3-4 tedne uvajanja modelirjev, predvsem v popoldanskem času, ker bo še nekaj mesecev potrebno delati vzporedno (ročno in računalniško), zaradi primerjave in kontrole. Za tem načrtujemo enotedenski obisk strokovnjaka firme, ki nam sistem prodaja, da bi osvetlili nejasnosti, ki se bodo še pojavljale v prvi fazi uvajanja. Modelirji naj bi po izkušnjah zunaj, ki jih ta firma ima, po šestih mesecih dosegli isto učinkovitost, kot pri ročnem delu, naprej pa naj bi pridobivali, tako na hitrosti, kot na drugih prednostih, ki jih ta sistem omogoča. Sedaj kupujemo dve delovni postaji, kar pomeni, da bomo v prihodnje morali narediti razpored zasedenosti in upoštevati tudi morebitno seznanjanje ostalih modelirjev z načinom dela na sistemu, kajti v Alpini se kažejo potrebe po štirih delovnih postajah (ZD).

Smatram, da bomo na koncu leta 1988 imeli dva do tri mode-

lirje, ki bodo obvladali sistem in z njim upravljali.

Planiran je tudi hardverski trening, tako v Münchnu kot v Žireh. V Münchnu bo ta trening po postavitvi sistema v Žireh, nato pa še v Žireh. Tu bo treba določiti človeka, ki bo zadolžen za vzdrževanje sistema in bo tudi sicer seznanjen s principi telekomuniciranja in interne LAN (lokalne mreže) povezave.

Naj omenim še samo nekaj dejstev, ki se pojavljajo vzporedno s postavitvijo sistema:

Začenjamo novo epoko tehnološkega razvoja tovarne, ki terja ne samo novo opremo, marveč tudi nov način razmišljanja o proizvodni, od njegovega rojevanja, do realizacije na tržišču; nov način razmišljanja od načina postavitve modela in vnaprejšnjega CAM obvladovanja produkta. To pomeni, da prvenstveno vlogo pri celotnem procesu dobiva tok informacij, ki kon-

trolirajo produkt skozi poslovni proces. Informacije v informacijski družbi resda krmilijo z modernimi sredstvi in bodo v perspektivi integriran proces, toda o tem je potrebno razmišljati več let prej, da se izločijo morebitne predvidene nepravilnosti. Največja nevarnost pri uvajanju avtomatizacije je prav v nezdružljivih sklopih, ki so lahko rezultat stihijskega odločanja in nepremišljenega postavljanja otkov avtomatizacije v tovarni. Imeti moramo razvojni koncept, ki bo omogočal postopno uvajanje nove tehnologije, kjer bo vsak nadaljnji korak imel svoj rezultat in se bo nadgrajeval pod pogojem, da bomo opravili tudi vsak predhodni korak. Čeprav razvoj tehnologije ni nikoli končan, morajo torej imeti koncept, ki bo sledil sodobni tehnologiji v svetu in dajal primerne materiale in finančne rezultate. **Miro KAVČIČ**

Nekaj čevljev, ki smo jih delali prejšnji mesec

8464
2257
AGNES

ART. 8464

Elegantna ženska salonka izdelana iz mehkega ševret usnja in praktično peto. Ta artikel smo izdelovali za zahodno tržišče.

ART. 3901 (JR 150)
Sodobno oblikovan otroški smučarski čevljev, toplo oblazinjen; notranji čevljev zagotavlja najmlajšim smučarjem udobno počutje pri prvih smučarskih korakih.

8501
6109
KATY

ART. 8501

Sportni žensko-dekliški model, izdelan iz BUFFALO usnja, z rebrastim podplatom iz gume. Izdelujemo ga za nizozemsko tržišče.

ART. 5541 NNN 130
Visok udoben ženski model, izdelan iz PURKO boksa v štirih barvnih kombinacijah, podplata NNN iz termoplastične gume.

4565
2046

ART. 4565

Moški gležnjak, toplo podložen, iz mehkega naravnega usnja, z direktno nabrizganim poliuretanskim podplatom.

Zakaj je pravzaprav inovacijski proces nujen

Zakaj moramo stalno in natančno spremljati, v kateri fazi so naši proizvodi? Na podlagi tega namreč z vodenjem dobre poslovne politike in lastnim znanjem zastarele modele pravočasno nadomestimo z novimi.

Inovacijski proces se začne z raziskovanjem tržišča, zaključuje pa se prav tako na tržišču, s prodajo proizvoda.

Pri tem procesu se srečujemo z inovacijsko stopnjo, ki predstavlja čas, ko moramo zaradi očitne tehnične in tehnološke zastarelosti izvesti zamenjavo proizvodnega programa in tehnoloških postopkov.

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da imajo vsi naši proizvodi svojo življenjsko dobo, v kateri doživljajo na tržišču naslednje faze:

- uvajanje proizvoda, majhna prodaja, zato je finančni rezultat negativen
- rast proizvoda — poslovanje na pragu donosnosti
- zrelost proizvoda — trg je proizvod v celoti sprejel, zato je finančni rezultat maksimalen
- nasičenost trga s proizvodom — finančni rezultat je še zadovoljiv.

Inovacijski proces je torej nepogrešljiv del uspešne politike.

Karla KRIŽNAR

KAKO USTVARJAMO

So vzdrževalci res pozabljeni ljudje

V okviru mehanične delavnice, kjer je zaposlenih 31 ljudi, deluje več skupin; tu so obratni mehaniki, elektro skupina, konstruiranje strojev, strojna obdelava, skupina za izdelavo sekalnih nožev, kurjači.

Tokrat se pobliže seznanjamo predvsem z delom obratnih mehanikov in električarji.

Vodja mehanične delavnice Vinko Jereb je med drugim povedal: »Delo je organizirano v dveh izmenah; gre za vzdrževanje v montažah, šivalnicah, termoplastih in montaži pancrjev. To delo opravljajo izkušeni ljudje, ki so tudi specializirani za posamezna področja.

Moram reči, da je sodelovanje z oddelki kar dobro, čeprav je marsikaj nerazčiščenega glede načina dela. Opravljajo se manjši remont, konstrukcijski posegi in druga popravila, popravila strojev, menjave olja, vzdrževanje transportnih trakov itd. — skratka tudi preventivno delovanje.

Tu velja omeniti, da dajemo tudi navodila za vzdrževanje strojev (kolikor jih seveda imamo). Moram reči, da delo s stroji in njihova nega ni vedno na potrebnih višini. To je seveda odvisno tudi od vzgoje kadrov. Vidimo pa, da mnogi niso ustrezno usposobljeni. To se vidi po tem, kaj vse ljudje s stroji delajo, zaradi česar pride tudi do pogostih in tudi velikih okvar.

Pri tem bi omenil rezervne dele, za katere je dobavni rok 1—3 mesecev. Skušamo imeti ustrezne zaloge, ki jih ne moremo primerjati z zalogami ostale-

ga materiala, saj ne vemo, kdaj pride do kakšne okvare...

Povedal bi še to, da smo za svoje delo bolj slabo opremljeni; manjka drobnega orodja za strojno obdelavo, merilnih orodij, vpenjal, pnevmatske pištole..., ob tem pa so stroji vedno starejši in jih je treba še bolj vzdrževati.

Vinko Jereb, vodja mehanične delavnice

Za prihodnje si želimo boljše povezave med službami, planske discipline, da bi delo teklo bolj umirjeno. Menimo, da bi npr. planska služba koordinirala potrebe za izdelavo sekal, usklajevati bi morali tudi potrebe na posameznih programih itd.

Jure Gregurovič, električar

Tudi prostorsko smo šibki, saj ni nikamor podobno, da v istem prostoru brusimo in popravljamo šivalne stroje. Želimo tudi ustrezne OD. Pred petnajstimi leti so imeli vzdrževalci OD kot mojstri, (saj je njihovo delo zahtevno), sedaj pa so zaostali.

Očitno je razumevanje našega dela neustrezno; druge vedo, da je potrebno za taka dela 5 pa tudi 10 let prakse, pri nas pa očitno te vednosti ni.

Jure Gregurovič pa je še povedal:

Človek ima občutek, da smo nujno zlo, saj so naši OD v petnajstih letih padli za dve grupi.

Kar zadeva samo delo pa bi rekel še to, da je veliko odvisno, kdo je v nekem oddelku mojster; ali je res nekdo, ki obvlada tehnologijo ali ne. Pa tudi ali se od delavca zahteva, da stoj čisti in neguje kot je treba, ne pa da se vrti v nastavitve, ki jih ne obvlada; to je delo vzdrževalcev. Zato se mi zdi, da je zelo važna povezava: vzdrževalec—tehnolog—mojster—delavci.

Vzdrževanje je tudi olajšano, če dosežemo neko enotnost, na primer, da uporabljamo ene vr-

Milan Oblak, vzdrževalec strojev

ste motorjev, ne pa toliko vrst... Zato bi morale biti investicije take vrste bolj načrtne in strokovne.

Pa še nekaj bi rekel; pri nas ni denarja za usposabljanje vzdrževalcev, kar spet kaže na nerazumevanje našega dela.

Milan Oblak:

Res je važno, kakšni so mojstri v oddelku, kjer vzdržujemo stroje. Gre za to, da na eni strani ne osveščajo svojih delavcev, kako naj ravna s stroji (očitno tudi prave stimulacije ni), na drugi strani se včasih v oddelku lotijo strojev nestrokovno in nas vzdrževalce pokličejo šele takrat, ko je treba reševati položaj.

V zvezi z novimi stroji je običajno tako, da serviser, ki ga pošljejo, tudi nas seznanjajo z delovanjem strojev, vendar je to premalo. Stvari je treba spoznavati na primeru...

Vrednotenje dela vzdrževalcev ni ustrezno, to je v naših sorodnih podjetjih mnogo bolje. Premalo se ve, kaj vse zavisi od vzdrževalcev, v kakšnih pogojih delajo; ali pa je treba stroj popraviti čez noč...

V razgovor so se vključili tudi ostali kolegi vzdrževalci in misli so se kar kresale, zato je tale povzetek razgovora pravzaprav le del misli vseh skupaj. Pa že to je premisleka vredno — se vam ne zdi?

Nekjo Podobnik

Nekaj nad 200 članov našega kolektiva je ponovno izkazalo svojo humanost in se odzvalo krvodajalski akciji, ki je bila v Žireh 30. junija in 1. julija 1988. Naj povem, da so med našimi krvodajalci tudi taki, ki zaslužijo posebno zahvalo, saj so s svojo krvjo rešili tudi mnoga življenja.

Naš rekorder krvodajalec je Tone Debeljak, ki je doslej že 37 krat daroval kri, sledijo pa mu Jože Bogataj iz oddelka termoplastov, 32 krat, Janez Lazar 31 krat, Janez Peterneš 24 krat, Ivanka Kristan 22 krat še mnogi drugi.

Hvala vsem!

mi vam vi nam

Postavljamo nekaj trditev in izzivov. Upamo, da se boste oglasili z vašimi mnenji.

Organiziranost:

Pod organiziranost si (na žalost prevečkrat predstavljamo) lepo narisane organizacijske sheme, ne pa načrtnega dela.

Organiziranost:

Poskušajte analizirati svoje delo čisto potihem: koliko je visoko zahtevnega, koliko srednje zahtevnega in koliko nižje zahtevnih opravil. Prišli boste do zanimivih ugotovitev.

Kadri:

Hudo je, če se na neuporabljenih strojih dela pajčevina, zločinsko, nehumano in nešpametno je, če dovolimo, da se dela na možganih.

Denar:

Ste kdaj razmišljali, kolikšna bi bila vaša delnica, če bi izračunali vrednost vašega minulega dela?

Denar:

Ko toliko govorimo o preveliki režiji... Če bi zmanjšali število režijskih delavcev za 100, bi v enem letu prihranili 100 milijard din. (To je dober odstotek naše predvidene realizacije). Kje so torej največji stroški?

KAKO USTVARJAMO

Iz prodajalne Žiri

Prodajalna obutve v Žireh, je bila odprta leta 1954, torej pred 34-imi leti, tako da bo naslednje leto praznovala 35-letnico poslovanja.

Začela je skromno, z enim samim zaposlenim, vendar je vsako leto povečevala promet in napredovala po uspehu. Vsa ta leta je prodajalno uspešno vodil Adolf Drmota, ki je letos odšel v pokoj in prodajalno je prevzel Vital Justin.

Leta 1982 je bila prodajalna prenovljena in tako postala lepa, prostorna in funkcionalna, ki je od tedaj s svojim razširjenim prodajnim programom športne opreme, še povečala privlačnost prodajalne in dosegla lepe uspehe.

Kot verjetno veste, se bo letos pričela gradnja nove blagovnice v Žireh in v njej bo našla svoj prodajni prostor tudi naša prodajalna. V dobro znanih težkih gospodarskih pogojih je to vsekakor lep uspeh. Seveda se naš kolektiv veseli nove prodajalne in močno upamo, da bo boljša, lepša in še bolj funkcionalna. Toda, na žalost, kaže, da bomo v novi prodajalni izgubili športni program, s katerim pa smo do sedaj dosegli lepe rezultate. Vemo, da prav športni program močno popestri prodajo in razgibanost prodajalne, saj je v kraju slaba ponudba športnih artiklov. Ob tej priliki zato še posebej opozarjamo vodstvo MPM, da to še enkrat premisli.

Vemo, da pogoji za dobro poslovanje niso dobri, da pada kupna moč, da naš standard slabi, plani pa so dokaj visoki in treba se bo do skrajnosti zavzeti, da bomo uspešni.

Tudi naš kolektiv se bo potrudil, da dosežemo zastavljeni plan in uspešno pričakamo naslednje jubilejno leto. Trudili se bomo poslovođa Vital Justin, Helena Kržišnik, Marija Kopač, Iva Peternej, Radmila Jurca, Beti Kogovšek in Metka Benedičič.

Kolektiv prodajalne Žiri

Se nekaj trenutkov — in pancerji bodo povsem nared

Aktualni intervju

Z direktorjem TOZD Proizvodnja Jožetom Bogatajem

Delo-življenje: Kako ocenjujete položaj v temeljni organizaciji v tem trenutku?

Jože Bogataj:

Čutim pripravljenost ljudi in razumevanje tudi med obema programoma. To se mi zdi zelo pomembno; tihe razprtije, ki so lahko nevarne, mislim, da so odstranjene.

Vsakodnevno prepletanje dela se je po mojem bistveno izboljšalo. Važno je, da se zavedamo, da je Alpina eno, ne glede, kje kdo dela.

Mislim tudi, da je zelo pomembno, da se v delo razvoja po svojih sposobnostih vključujejo tudi mladi kadri. To je pomembno za perspektivo. Očitno mladi vidijo, da je tu njihova možnost razvoja in izobraževanja.

Torej, vidi se, da so ljudje dojeli položaj in se tako tudi vključujejo.

Delo-življenje:

Katere pa so po vašem šibke točke?

Jože Bogataj:

Pogosto občutimo neusklajenost med naročili in dobavami materialov. Tudi roki so večkrat prekratki. Tako imamo mnogo težav pri čemer je na športnem programu v tem pogledu nekoliko bolje.

Kako doseči večjo usklajenost? Povečati bo treba aktivnost komercialne, izboljšati urejenost naročil, skrajšati proces izračuna potreb materialov, kar traja sedaj okoli deset dni. Moram reči, da že uvajamo ta izračun s pomočjo računalnika, s čimer se bo čas skrajšal na vsega dva dni.

Izboljšati bo treba tudi pripravo vseh tehničnih podatkov; bolje pripravljati naročila, izboljšati terminsko planiranje . . .

Skratka, delo organizirati tako, da se bo vezava sredstev skrajšala vsaj za deset dni.

Drugi problem, ki je ključen, je problem kvalitete. Vemo, da na to vpliva mnogo dejavnikov v vsej verigi — od modela do finiše. Vsepovsod bo treba poboljšati delo; glavni dejavnik je človek.

Na kakovost vpliva tudi material in organizacijske pomanjkljivosti (razvlečenost proizvodnje, prekinjanje, itd).

Pomembna se mi zdi samokontrola in sprotne opozarjanje na napake in takojšnje energično ukrepanje.

Delo-življenje:

Rešitve torej vidimo?

Jože Bogataj:

Seveda, v pripravi dela bo treba več načrtnosti, timskega dela, dobro pripravljena poskusna proizvodnja . . .

Če se bomo znali bolje organizirati (pa ne z neko novo formalno obliko), bomo dosegli tudi večjo kvaliteto.

Delo-življenje:

Na kaj torej mislite?

Jože Bogataj:

Boljše povezave so potrebne tako med delovnimi mesti, kot posameznimi deli Alpine. Naš skupni cilj mora biti uspešna Alpina — in če so časi slabi, je to še toliko bolj važno.

Nejko Podobnik

na temo KAKO

ZIVETI V DRAGINJI, na katerem so sodelovali: Marija VIDMAR, Andrej RUPNIK, Irena LOKAR, Ciril STANONIK, Mihela OBLAK in Ivo PIVK.

Marija Vidmar, Irena Lokar in Andrej Rupnik

Delo-življenje:

Kako doživljate različne podražitve? Kje bi po vašem lahko kot člani kolektiva kaj prihranili? Kaj mislite o stroških, ki se pojavljajo v vseh družinah?

Andrej RUPNIK:

Menim, da cene niso previsoke, vendar so naši osebni dohodki prenizki. Kdor je odvisen samo od plače v tovarni, resnično že težko shaja iz meseca v mesec. Z ženo skupaj dobiva okrog 60 starih milijonov, od tega dam 15 milijonov za stanovanje in ostale obveznosti. Otrok hodi v šolo in precej se pozna, da žena tudi kaj sama sešije, predvsem za hčerko. Zaenkrat še kar gre, vendar to v glavnem zato, ker živimo z očetom in mamom. Imamo tudi nekaj zemlje in če vsega tega ne bi bilo, bi bilo res hudo, ko so življenjski stroški tako visoki. Vsakogar, ki ga zanima, kako je delavec, predlagam, da vsaj en mesec preživi z njegovo plačo.

Irena LOKAR:

Resnično lahko računamo le na to, da bomo delali le še za hrano in najnujnejšo obleko; če pa pomislim, kako bom nadaljevala z gradnjo, da bi se čimprej vselila, res ne vem kako bo, ko je vse tako drago. Zaenkrat se nekoliko pozna to, da mož dela v rudniku, kjer se še kar zasluži, vendar tudi tam ni več tako, kot je bilo včasih. Res pa je, da sindikat tu omogoča, da marsikaj kupimo po znižani ceni. Moja plača je samo za hrano in če bi morala dati še otroke v vrtec, bi delala pravzaprav samo še za delovna leta.

Marija VIDMAR:

Tudi meni ob različnih podražitvah prav tako ni lahko. Doma me čaka kup položnic in večkrat se znajdem v položaju, ko ne vem, kako bi jih plačala. Skrbim še za tri otroke, ki dobijo nekaj malega pokojnine po očetu, ena hčerka pa ima nekaj štipendije in to je tudi vse. Štipendija vsekakor ne zadostuje, da bi dijak lahko z njo shajal v času šola-

nja, upošteva pa se pri višini OD, tako da sem izgubila še otroške doklade. To je krivica, če gledamo, kdo vse je upravičen do različnih pomoči. So tudi taki, ko sta oba zaposlena, doma imajo še kmetijo, kar pa se seveda ne šteje v dohodek, ker nimajo prijavljeno. Merilo je le osebni dohodek. Če si navaden delavec, si težko ustvariš dobre pogoje za življenje. Vse bomo prisiljeni kupovati na obroke, če bomo sploh mogli kaj nabaviti (ozimnica, kurjava). Težko je tudi za naše otroke, ko že naredijo šolo in nimajo več štipendij, zaposlitve pa ne dobijo.

Ciril STANONIK:

Tudi jaz se strinjam, da so postale razmere za življenje res za marsikoga precej težke. Ne gre več za to kako živeti, temveč kako preživeti. Podražitev enostavno ne sledimo več. Zelo so se podražile tudi razne storitve in zdravstvene usluge, saj si vsak še zobozdravnika ne bo mogel privoščiti. Tudi zdravnik ni več poceni. Težko bo predvsem v družinah z več otroki, kjer nimajo nobenega drugega vira dohodka; in večji ko so otroci, več zahtevajo.

Delo-življenje:

Vemo, da smo v glavnem odvisni od plače, ki jo zaslužimo v tovarni. Kaj in kako bi bilo treba delati, da bi ustvarili več in bi bili naši OD takšni, da bi lažje shajali?

Andrej RUPNIK:

Začeti bi morali od vrha. Vodilni in vodstveni delavci pri nas so premalo sposobni; imamo slabo kadrovske politiko in če so vodilni ljudje slabi, je slaba tudi organizacija dela. Medsebojni odnosi tudi niso najboljši. Vse to pogojuje, da ne dosežemo tako dobrih rezultatov, kot bi jih v teh pogojih morali. Konkretno sam ne morem kaj dosti vplivati na boljše poslovanje delovne organizacije.

Naše delo je dokaj razgibano in zahtevno. Ljudje nas vidijo

ko hodimo iz skladišča v skladišče in pravijo, da se sprehajamo. Zanimivo pa je, da se na razpisano delovno mesto pri nas, nihče ne prijavi.

Zdaj so časi res težki, tudi za nas, ki smo zaposleni, saj ne vemo, če bomo imeli vse leto dovolj dela.

Konkurenca je vedno hujša in gotovo ne bo dela še za nove ljudi, če ga še za nas ne bo.

Irena LOKAR:

Na boljši standard lahko le malo vplivamo; npr. z osebno oceno. Ponavadi nagrajujejo bolj pridne delavce, kar pa ni vedno res; vse skupaj se pri OD tudi zelo malo pozna.

Tudi, če pogosto odhajaš na bolniško, izgleda kot da nočeš delati in nihče ne pomisli, da je to neizbežno pri treh majhnih otrocih in ne preveč trdnem lastnem zdravju.

Delo-življenje:

Postavlja se tudi vprašanje porabe sindikalne članarine?

Andrej RUPNIK:

Glede vpliva oz. vloge sindikata lahko povem, da je to, kar je pri nas premalo. Deset let sem delal v Zagrebu in tu je sindikat resnično skrbel za svoje delavce; omogočal nam je nakup po nižjih cenah in plačilo na obroke (vse, od hrane, do obleke). V Alpini pa je bolje samo to, da preskrbi blago, da ga ni treba iti iskati, plačati pa moramo takoj, oz. v najkrajšem času.

Marija VIDMAR:

Moram reči, da sindikat precej pomaga pri ozimnicah, prav tako ob smrti v družini. To veliko pomeni.

Andrej RUPNIK:

Mislím, da bodo mlade družine najbolj občutile pomanjkanje; zlasti težko bo s stanovanji. Moram pa reči, da delavec v Alpini vsaj lahko upa, da bo prišel do stanovanja.

Marija VIDMAR:

Mislím, da bi bilo dobro, da bi v podjetju imeli podatke o socialnih razmerah naših družin in

da bi pomoč izhajala iz tega, ne pa na podlagi posameznih pršenj.

Mihaela OBLAK:

Problem je v tem, ker smo z osebnimi dohodki tako zaostajali, da se samo od plače ne da več živeti; resnično se srečujemo z vedno hujšimi socialnimi problemi. Ugotavljali in proučevali smo že možnosti, kako bi najbolj ogroženim tudi pomagali.

Trenutno nimamo podatkov, koliko in kdo je res ogrožen, razen podatkov o otroškem dodatku. Seveda je za reševanje teh vprašanj namenjenih tudi nekaj finančnih sredstev (letos je plan socialnih pomoči 400.000 din) kar je zelo malo. Še večji problem pa je, kako ga pravično razdeliti.

Ivo PIVK:

Sindikat bi se moral bolj povežati z delavci, da bi dejansko ugotovili, kakšni so interesi.

Ceprav bi že brez tega lahko marsikaj napravili z nekim programom. Vprašanje je tudi kakšen sindikat si ljudje želijo.

Za posamezna vprašanja imamo pri sindikatu tudi komisije, ki bi lahko marsikaj reševale. Vemo pa, da je potreben tudi resničen obojestranski interes.

Komisija oz. konferenca bi bila lahko pobudnik za neke akcije, če imajo med ljudmi še podporo. Mislím, da so zadnje usmeritve sindikata v tem pogledu boljše. Kar zadeva ugodnosti cenejših nakupov, ki jih imajo ljudje preko sindikata, nameravamo še nadaljevati. Pri tem je problem samo v tem, da so nekateri že preko mere zadolženi.

Če bo sindikat želel pridobiti zaupanje delavcev, se bo moral prizadevati, da bi bili zlasti OD ustreznejši, čeprav so sedaj boljši. Gre za to, da je sistem delitve OD oz. stimulacij še nedodelan.

Tudi organizacija dela je velikokrat neustrezna, pri čemer smo nedosledni tudi pri ugotavljanju odgovornosti.

Ciril Stanonik in Mihela Oblak

Kako živeti v draginji

Manj naročil

Ko smo lani ob tem času seštevali vsa dospela naročila, nas je v resnici skrbelo, kako bomo zmogli izpolniti vse dobavne roke naših kupcev. Ni šlo vse gladko, a vseeno nam je nekako uspelo odposlati naročeno blago v tujino. Za domači trg pa je očitno zmanjkalo sape, in rezultat: zaloga okrog 10.000 parov smučarskih čevljev in 15.000 parov apreski čaka na naslednjo sezono.

RAZGOVOR ZA

IZ PROGRAMA ZA SOCIALNO DELO V ALPINI

- izvajanje socialno varstvenih ukrepov za socialno ogrožene delavce
  - analiziranje in ugotavljanje vzrokov, ki pogojujejo socialno ogroženost
  - oblikovanje predlogov za odpravljanje vzrokov za nastanek socialne ogroženosti
  - analiziranje že znanih socialnih problemov
  - izvajanje ukrepov za preprečevanje socialnih problemov
  - izdelava pravilnika za dodelitev denarnih pomoči
  - sodelovanje s CSD, sindikalno organizacijo, patronažno in zdravstveno službo
- V povezavi s sindikatom poizkušati zagotoviti minimalno socialno varnost najbolj ogroženim delavcem iz naše DO.

ha res za tiste, ki pomoč potrebujejo.

Kar zadeva rekreacijo, bi morali poskrbeti, da bi bilo udeleženi v rekreacijskih akcijah več ljudi. To bi lahko dosegli z množičnimi akcijami, pohodi, koleksarjenjem, smučanjem, izleti. Le-te smo organizirali tudi letos. Če bo kaj denarja, nameravamo pomagati tudi bolj ogroženim družinam, pri čemer se nameravamo povezati z našo socialno službo. Problem je seveda pomanjkanje denarja, ker je stroškov veliko. Še posebno se to pozna letos, ko ni bilo sredstev v skladu skupne porabe.

ZAKLJUČEK:

Očitno je težnja po nekem socialnem programu velika. Socialni program naj bi vključeval tako delovne pogoje, ki naj bi omogočili večjo socialno varnost delavcev na podlagi ustvarjenega dohodka in delovnega prispevka delavcev, na drugi strani pa kaže v delovni organizaciji kot v kraju tako zasnovati življenje, da bomo organizirali čimveč možnosti cenejšega življenja. Pri tem imajo pomembno vlogo kadrovske službe delovnih organizacij, sindikalne organizacije, pa tudi odgovorni organi v krajevni skupnosti.

Kako živeti v druginji

Pravijo, da nesreča nikoli ne pride sama; in res, letos je neusmiljeno zagodla tudi zima. Zelena kot jo marsikdo že dolgo ne pomni, je povzročila, da so velike količine ostale tudi v skladiščih trgovcev po vsej Evropi — vključno seveda z domačim trgom. Le prekomorske dežele so imele pravo zimo. Najslabše se je godilo apreski obutvi in tekaškim čevljem. To sta artikla, ki se prodajata, ko je vreme za prodajo primerno. Boljše pa je bilo s smučarskimi čevlji, kjer so potrošniki glede na to, da smučarska oprema ni poceni, za nakupe odločajo nekaj prej oz. že pred smučarsko sezono.

Zaloge so prisilile proizvajalce, da so skušali blago prodati po nižjih cenah tja, kjer sezona ni bila slaba; zato je bil velik pritisk na trge prekomorskih držav. Trgovci pa so pri naročilih za naslednjo sezono ravnali skrajno previdno in za obstoječe zaloge zmanjševali predvidena naročila.

Zniževanje kupne moči domačega trga, na katerem smo običajno prodali velike količine smučarske in celotno proizvodnjo apreski obutve, veliki pritiski na kvaliteto proizvodnje, kateri so stalni spremljevalci slabih sezon

in vse že omenjeno je dajalo utrip tržišču športne opreme, na katerem je prisotna Alpina s svojim smučarskim, tekaškim in apreski programom. Posledice so bile predvidljive in so se odrazile v naročilih obutve za sezono 1988/89.

Spremenjeni prodajni plani so tako naslednji:

Smučarski čevlji: 350.000 parov.

Del obutve skušamo prodati na vzhodno tržišče, kjer posli trenutno še niso zaključeni; informacije so dokaj ugodne.

Tekaški čevlji: 310.000 parov.

Apreski obutev: 58.000 parov.

Zaradi vseh dejavnikov, ki so vplivali na prodajo, smo delno spremenili postavljeni plan, toda tako, da so proizvodne zmogljivosti vseeno zasedene.

Razmere torej niso rožnate, toda tega smo pravzaprav vajeni.

V prodaji se zavedamo, da nas čaka še dosti dela, da pridobimo nova naročila, tako da bo proizvodnja nemoteno potekala, kar je tudi pogoj za kvaliteto izdelkov in kvaliteto izdobjav, na katere tudi danes, ko je naročil nekoliko manj, ne smemo pozabiti. Boris MARKELJ

v premislek..

Če delo posameznikov v delovni verigi ni dobro opredeljeno, je že tu žarišče nesporazumov.

(iz razgovora naših strokovnjakov)

Napake delamo tudi v fazi »gašenja požarov«, to je odpravljanje napak, ki se pojavijo v proizvodnji. Ko bi morali ukrepati energično, omahujemo.

(mnenje enega vodilnih delavcev)

Preventiva je najvažnejša; ta lahko temelji le na znanju, tega pa je premalo.

(iz vdrževalne službe)

Ko nam teče voda v grlo, začnemo verjeti, da imamo premalo dobrih delavcev. Pa še takrat se ne zavemo, da na pomembnih fazah (kot je na primer cvikanje) ne moremo dobrih delavcev plačati manj kot je povprečje OD.

(med našimi mojstri)

Ko govorimo o različnih metodah dela, se zadovoljimo s tem, da jih poznamo, delamo pa po starem. Tako za vrednostno analizo rečemo:

»Saj vedno mislim, kako bi naredil stvar najceneje in najbolje!«

Ali za mrežni plan: »Imamo krasne plane.«
Ob usem tem pa so naši stroški vedno večji in časovna neusklajenost vedno usodnejša.

(iz razgovora strokovnjakov)

Pri samoupravljanju bi sindikat prav tako moral imeti večjo vlogo, zlasti v soočanju s predlogi strokovnih služb.

Kar zadeva socialni program, mislim, da bi v sklad vzajemne pomoči morali usmeriti več članarine, (ta sklad se je zelo dobro izkazal), za nabavo ozimnice, pri stroških za dopust, itd., ker bi s tem še več ljudem lahko pomagali.

V ta sklop sodijo tudi sindikalna prodaja, nabava ozimnice, možnost nabave cenejšega kru-

Kadrovske novice

Tudi v mesecu juniju ni bilo dodatnega zaposlovanja delavcev, delovno razmerje so nastopili samo 4 delavci, upokojilo pa se jih je štiriindvajset (24).

V TOZD Proizvodnja je začel delati po prihodu iz JLA Ernest Gantar, v TOZD Prodaja Ljiljana Tasič in Ljiljana Kukobat v prodajalni Novi Sad in Petar Metelkin v prodajalni Subotica.

Z delom so v juniju prenehali iz delovne skupnosti skupnih služb: Stanislav Novak, Stanislav Erznožnik, Franc Ušeničnik in Viktor Eniko; iz TOZD Proizvodnja iz oddelkov v Žireh: Pavel Dolenc, Franc Eržen, Ivan Uršič, Alojz Karner, Rudolf Poljanšek, Zdravko Pišljar, Janez Podobnik, Janez Jesenko, Alojz Jereb, Jožef Jesenko, Štefanija Podobnik, Marija Pirnat in Andrej Poljanšek iz obrata Gorenja vas Gabrijela Oman; iz TOZD Prodaja: Anica Simonič, iz prodajalne Škofja Loka II, Beatrika Poklič, iz prodajalne Kranj, Adolf Drmota, iz prodajalne Žiri, Ferenc Kormanjoš iz prodajalne Subotica in Milovan Antonović iz prodajalne Zrenjanin, ter iz centrale Janez Capuder.

Skupina naših novih tehnikov je zaključila šolanje

OB UPOKOJITVI:

V mesecu maju so odšli v pokoj sodelavci Aleksander Pivk, Albin Mlakar, Janez Trček in Rozalija Kogovšek; v juniju: Pavel Dolenc, Franc Eržen, Ivan Uršič, Alojz Karner, Rudolf Poljanšek, Anica Simonič, Zdravko Pišljar, Stanislav Novak, Stanislav Erznožnik, Janez Podobnik, Franc Ušeničnik, Beatrika Poklič, Adolf Drmota, Gabrijela Oman, Janez Jesenko, Viktor Eniko, Ferenc Kormanjoš, Milovan Antonović, Štefanija Podobnik, Janez Capuder, Marija Pirnat in Andrej Poljanšek.

Našim dolgoletnim delavcem želimo predvsem še mnogo let trdnega zdravja, dobrega počutja v domačem krogu, sreče in zadovoljstva, ter prijetne spomine na prehojeno delovno pot v Alpini.

Z leve sedijo: Gabrijela Oman, Zdravko Pišljar, Janez Jesenko, Pavel Dolenc.

Stojijo: Franciška Guzelj, Ivan Podobnik, Alojz Semič, Rudolf Poljanšek, Rozalija Kogovšek, Aleksander Pivk, Marjan Kepec in Stanko Novak ob sprejemu pri direktorju

Med rekorderji krvodajalci sta tudi Ivanka Kristan in Janez Lazar (druga in tretji v vrsti)

Stanovanjski blok gradijo po planu. Podaljšan je rok selitve in sicer za mesec dni, kar se je že na začetku v naši delovni organizaciji, zaradi pomanjkanja sredstev, postavljalo vprašanje ali se bo z gradnjo nadaljevalo ali ne. Ko se je uredilo finančno vprašanje, se je z gradnjo pospešeno nadaljevalo. Izvajalcu del je bila naklonjena tudi zima in kaže, da bodo stanovanja vseljiva novembra letos.

Dozočili so se

Sodelavkama Marjetici Štefančič in Mariji Kobal iz obrata Col ob vstopu na novo življenjsko pot iskreno čestitamo in želimo mnogo razumevanja in sreče v zakonu.

Ob 14. številki Žirovskega občasnika

Naslovnico 14. številke Žirovskega občasnika je oblikoval akademski slikar Stane Kosmač.

Zadnja številka ŽO je precej drugačna od prejšnjih. Je tematska in kot taka »posvečena« 70-letnici Jugoslavije, države, ki je nastala v letu 1918. (Jugo)slovenski razgledi iz sveta pod Blegošem so besede, s katerimi smo opredelili vsebino celega svežnja jubilejnih prispevkov. V krajih pod Blegošem so se namreč (na)rodili številni posamezniki, ki so v nastajanju nove države odigrali pomembno in aktivno vlogo. Najvidnejša med njimi sta gotovo Poljanca dr. Ivan Tavčar, pisatelj in politik in dr. Aleš Ušeničnik, filozof, teolog in sociolog, duhovni usmerjevalec vseslovenskega ljudskega gibanja v tistem času. Tudi danes so med nami ljudje, ki imajo svoje poglede na jugoslovanske izkušnje in perspektive po sedemdesetih letih življenja v skupni državi. Tako si lahko v ŽO preberete prispevke naslednjih avtorjev: Pavla Gantarja, Spomenke Hribar, Vladimirja Kavčiča, dr. Ivana Kristana, dr. Mirjane Nastran — Uletove, Emila Milana Pintarja, dr. Jožka Pirca in Viktorja Žaklja.

Ta številka potemtakem ni le žirovska, je prav tako ali pa še bolj poljanska, škofjeloška, vseslovenska... Vsebuje tudi fotoponatisa dveh temeljnih študij, ki obravnavata naše domače okolje v zgodovinsko-geografskem in zemljepisnem oziru: »Kolonizacija Poljanske doline« dr. Pavla Blaznika in »Škofjeloško hribovje« dr. Svetozarja Plešiča. Tudi v teh dveh objavah je nekaj jubilejnega. Obe sta namreč izšli že leta 1938 in sta danes poznani in dostopni le ožjemu krogu poznavalcev. Zato ju ob 50-letnici prvega natisa ponatiskujemo in izročamo tistim, o katerih se v njih govori.

Vprašanjem, ki presegajo žirovski lokalni okvir, bomo tudi poleg namenjali del prostora v naši reviji. Uvajamo »slovenski blok«. Uredništvo si torej prizadeva vzpostaviti ravnotežje med dvema vrstama prispevkov: med lokalno obarvanimi in med tistimi, ki ta okvir presegajo, z namenom, da bi širši slovenski javnosti posredovali naše poglede v zadevah, ki so nam vsem skupne, oziroma da bi omogočili »svetu« povedati, kaj si misli o nas.

Zato tudi tokrat naprošamo domače bralstvo, da revijo posreduje našim rojakom in prijateljem Žirov(cev) po svetu. Revijo lahko naročijo tako, da pišejo na naslov: Žirovski občasnik, 64226 Žiri, p. p. 11.

Miha NAGLIČ

Umrla je Angela Oblak

s Sela, rojena leta 1905. V Alpini je delala le malo časa, saj je z delom pričela julija 1962 in je delala le dobro leto dni do konca avgusta 1963, ko je odšla v pokoj. Bila je kvalificirana izdelovalka gornjih delov obutve.

Našo upokojenko Angelo Oblak bomo ohranili v trajnem in lepem spominu.

**GOSTU LAHKO
POGRNEM PRAŽNJI
PRT, LAHKO PA GA
PUSTIM ZA ČRVIVO
MIZO...**

Lepa je ta moja dežela na sončni strani Alp. Toliko lepote na majhnem prostoru. Raznosterosti, ki se ne ponavljajo. Vse to lahko radodarno ponudimo gostu ali pa ljubosumno zadržimo zase.

Lahko mu prijazno zaželimo dober dan ali pa zlovoljno odidemo mimo.

Mimogrede mu lahko povemo, da samo pri nas raste Blagajev volčin, ali pa tisto pravljico o Zlatorogovem krajestvu. Lahko nas pa to prav nič ne briga; saj je vseeno, ali tujec to ve ali ne.

Gostu lahko odrežemo debelo »kajlor« domačega kruha in mu natočimo tiste kapljice, ki je polna sonca, ali pa ga pustimo lačnega. Lahko mi... ali pa ne...

Teh »lahkor« je nešteto.

Če jih bomo uresničili samo drobec, potem bomo bogatejši. Tako in drugače. Bo že držalo: turizem smo ljudje in turizem nas bogati.

Turizem nas bogati
Slovenija

Končno plastična skakalnica

Najmlajši so dobili 15-metrsko plastično skakalnico

Dosežen je naš cilj. Po dvanajstih letih naši najmlajši skakalci lahko trenirajo doma na 15-metrski skakalnici pri Bartelu v Novi vasi. Uporabili smo plastiko, ki je na to čakala enajst let. V tem času je le malo manjkalo, da smučarskih skokov v Žireh ne bi bilo več.

Skakalnica je zahtevala prilagojeno gradnjo. Točen profil, polaganje leg, polivinila, mrež, postavitve novega stolpa, polaganje plastike, dovoz peska, lesa, itd.

Vsa ta dela so v teh mesecih opravili starši in člani kluba. Opravljenih je bilo 680 prostovoljnih delovnih ur. Dela še niso končana, saj si želimo zgraditi novo shrambo za smuči in opremo, dokončanje sodniškega stolpa, novo cestno povezavo z mostom ter urediti okolico tako, da omogoča optimalne pogoje za treninge tudi v letnem času.

Danes prihajajo na treninge v Žiri tudi fantiči iz Poljanske doline. Kar po trideset se jih zbere pod skakalnico vsak dan in delajo po programu.

Janez POLJANŠEK

TO JE NAŠ KRAJ

ISKRENE ČESTITKE OB 22. JULIJU,
DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA
NARODA

Tone Debeljak je daroval kri kar 37 krat

Pomanjkanje denarja ali malomarnost; kupi zemlje ne
govorijo ...

Oporni zidovi pa kar rastejo

Za Štalarjevo hišo očitno ni rešitve

Predlagamo, da med dopustom pogledate v svoji okolici, če
se kje skriva »odslužena gospodinjska pomočnica« in stvar
pripeljete na tole mesto v Osojnici

Z naše licitacije strojev in opreme

Darovali so za mrliško vežico

Štefan Oblak —
30.000 din, ob smrti žene
Angele Oblak.

Vital Oblak —
10.000 din, ob smrti mate-
re Angele Oblak.

»DELO-ŽIVLJENJE« je
glasilo ALPINE, tovarne
obutve Žiri, Strojarska
ul. 2, n. sol. o., ki ima v
svoji sestavi TOZD Proiz-
vodnjo, TOZD Prodajo in
Delovno skupnost skup-
nih služb. — Ureja ga
uredniški odbor: Tatjana
Dolenc, Nada Govekar,

Tatjana Mohorič, Anuška
Kavčič, Anton Pintar,
Vladimir Pivk, Nejko Po-
dobnik, glavni in odgo-
vorni urednik. — Izhaja
mesečno, naklada 2200
izvodov. Fotografije: Bri-
gita Zemljarič. Tisk: TK
Gorenjski tisk,